

Číslo materiálu: VY 32 INOVACE 27/09

Název materiálu: Divadlo Jára Cimrmana

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.1486

Zpracoval: Mgr. Jana Jourová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Divadlo Jára Cimrmana – Ladislav Smoljak a Zdeněk Svěrák

Přečti si následující text (Divadlo Jára Cimrmana)

I. Zakroužkuj pravdivá tvrzení

Trestání učitele učitelem

Co znamenala v praxi zásada trestání učitele učitelem? Je to nasnadě: za jakékoli provinění netrestal učitel nikdy žáky, ale vždy jedině sám sebe. **Cimrman vycházel z předpokladu, který uznává – teoreticky – i dnešní škola, že žáci mají mít svého učitele rádi, a tudíž by je mělo mrzet, když učitel trpí.** Jak to vypadalo v praxi: **Když mu žáci například nalili vodu do kalamáře, nepustil se Cimrman celý týden na krok z domu.** Žáci měli v tu dobu volno, a tedy dostatek času, aby ho mohli litovat. Jindy zase reagoval na nezbednost těmito slovy: „Nedám si dnes po obědě doutník. Neplačte, sami jste si to zavinili!“¹

- 1) Zásada trestání učitele učitelem znamenala, že
  - a) jeden učitel trestal jiného učitele.
  - b) dva učitelé trestali žáky za prohřešky.
  - c) učitel trestal za prohřešky žáků sám sebe.
- 2) Zásada vycházela z předpokladu, že
  - a) žáci mají svého učitele rádi.
  - b) žáci v dnešní škole nemají učitele rádi.
  - c) žáky mrzí, když se na ně učitel zlobí.
- 3) Když si Cimrman nařídil za trest domácí vězení, tak
  - a) žáci seděli doma a litovali ho.
  - b) žáci nešli v tu dobu do školy.
  - c) žáci mu nalili vodu do kalamáře.

II. Vypiš ze zvýrazněných souvětí

VV přívlastkovou: _____

VV podmětnou: _____

VV přísl. časovou: _____

III. Urči poměr mezi větami:

Žáci mají mít svého učitele rádi, a tudíž by je mělo mrzet....

IV. Urči mluvnické kategorie u těchto slov z textu:

Praxi - _____

Nezbednost - _____

Netrestal - _____

Neplačte - _____

V. Vysvětli význam slov:

Praxe –

Kalamář –

Teoreticky –

VI. Napiš:

synonymum ke slovu **nezbednost** - _____

antonymum ke slovu **vždy** – _____

VII. Vymysli souvětí podle následujícího schématu, urči druhy VV:

Pokud 1VV, 2VH:

IVH, abychom 2VV:

IVH, přestože 2VV:

Divadlo Jára Cimrmana – Ladislav Smoljak a Zdeněk Svěrák – Kontrolní list

Přečti si následující text (Divadlo Jára Cimrmana)

I. Zakroužkuj pravdivá tvrzení

- 1) Zásada trestání učitele učitelem znamenala, že
  - d) jeden učitel trestal jiného učitele.
  - e) dva učitelé trestali žáky za prohřešky.
  - f) učitel trestal za prohřešky žáků sám sebe.**
- 2) Zásada vycházela z předpokladu, že
  - d) žáci mají svého učitele rádi.**
  - e) žáci v dnešní škole nemají učitele rádi.
  - f) žáky mrzí, když se na ně učitel zlobí.
- 3) Když si Cimrman nařídil za trest domácí vězení, tak
  - d) žáci seděli doma a litovali ho.
  - e) žáci nešli v tu dobu do školy.**
  - f) žáci mu nalili vodu do kalamáře.

II. Vypiš ze zvýrazněných souvětí

VV přívlastkovou: ..., který uznává – teoreticky – i dnešní škola

VV podmětovou: ..., když učitel trpí

VV přísl. časovou: Když mu žáci například nalili.....

Urči poměr mezi větami:

Žáci mají mít svého učitele rádi, a tudíž by je mělo mrzet....

A tudíž – poměr důsledkový

III. Urči mluvnické kategorie u těchto slov z textu:

Praxi – 6.pád,č.j.rod Ž, vzor růže

Nezbednost – 4.pád,č.j.rod Ž, vzor kost

Netrestal – 3.os.,č.j.,zp.ozn.čas min., rod činný, vid N, třída 5., dělá

Neplačte – 2.os.,č.mn., zp.rozk,čas neurčujeme, rod činný, vid N, třída 1., maže

IV. Vysvětli význam slov:

Praxe – činnost, výkon zaměstnání

Kalamář – nádoba na inkoust

Teoreticky – myšlenkově, názorově

V. Napiš:

synonymum ke slovu nezbednost – provinění, zlobení

antonymum ke slovu vždy – nikdy

VI. Vymysli souvětí podle následujícího schématu, urči druhy VV:

Pokud 1VV, 2VH:

VV příslovečná podmínková

IVH, abychom 2VV:

VV příslovečná účelová (popř. způsobová)

IVH, přestože 2VV:

VV příslovečná přípustková

Bibliografické citace:

- 1) SVĚRÁK, Zdeněk a SMOLJAK, Ladislav. *To nejlepší ze Smoljaka, Svěráka a Járy Cimrmana*. 3. vyd. Praha: KNIHCENTRUM s. r. o., 1996. ISBN 8090218288. s. 14